

Blad zonder naam

Periodiek van schaakvereniging EsPion

ZONDAG 11 NOVEMBER

Voor de 25ste keer 1.c4. Sporthal IJburg, Pampuslaan 1, 1087 HP Amsterdam. Om 10:15 staat de koffie klaar. Om 11.00 uur gaat de klok lopen. Mail je aanmelding naar toernooi@espion.amsterdam. Of doe dit via de website www.espion.amsterdam. Of bel 030 – 666 40 24 / 020 – 664 91 39 / 06 – 33 75 18 88.

- o - 0 - o -

Een goed gesprek

In de vorige editie van dit blad deed de voorzitter kond van het overleg met het management van Torendael. Op 11 oktober volgde een tweede gesprek waarin enkele praktische zaken nog eens werden benadrukt. Daarover maakte het bestuur goede en strikte afspraken. Die zijn voor ons allen van belang. Het is dan ook zaak dat wij allen ons daar goed aan houden.

De deuren

De lift is inmiddels 'omgedraaid'. Voortaan komen en gaan we weer via de hoofdingang.

Bij het weggaan is begeleiding met de sleutel nodig. Die sleutel is in handen van een van de bestuursleden.

Op korte termijn zal de zaalingsdeur (meteen rechts van de hoofddeur) weer gebruikt kunnen worden. Hierover volgt nog nader bericht.

En let op, deuren met een rode stang mogen ongevraagd niet worden geopend. Ook de buitendeur van de bar zal niet worden gebruikt.

De rokersdeuren

Roken voor de deur bij de ingang is niet meer toegestaan, roken kan in de achtertuin. De tuindeuren mogen de hele avond open blijven. Maar vanwege de noodzakelijke

Dit exemplaar is bestemd voor:

Gij dapperen

beveiliging gaat de tuindeur uiterlijk 24.00 uur dicht.

Er is een speciale insteeksleutel om het deuralarm uit te schakelen. En denk aan het aangenaam verpozen: leeg aan het eind van de avond de tuin-asbakken. Denk ook aan de burens, voorkom geluidsoverlast.

De schuifdeuren

De hoge schuifdeuren van de zaal aan de kant van de receptie worden na 20.30 uur gesloten.

Ook de gordijnen langs die deuren gaan dicht. Dit gebeurt met een afstandsbediening die bij de koffietafel zal liggen. Leg deze afstandsbediening na gebruik altijd terug.

De bar

Ter voorkoming van misverstanden: louter en alleen degene met bardienst staat achter de bar. We pakken geen drankje zelf. Er wordt in geen geval eten uit koel- of ijskast geconsumeerd. En vanwege de noodzaak van een kloppende boekhouding noteert degene met bardienst elke consumptie meteen op het consumptieformulier. Aan het eind van de avond maakt de afsluiter de kas op.

Geef je wensen (bokbier, witbier, Zuidam oude jenever etc.) door aan het bestuur. Het zal allemaal via Torendael worden besteld.

Goed om te weten, in Torendael kunnen we eten. Van 17.00 tot 18.30 uur wordt voor € 11,50 een 3-gangenmenu opgediend. Overdag is er een standaardmaaltijd (frites, groente, vlees), € 10,-. En als EsPion een speciaal evenement heeft, verzorgt Torendael de catering.

Voor de autorijders

Door de gewijzigde personele bezetting zijn er minder parkeerkaarten beschikbaar. Is er voor jou geen parkeerkaart meer? Benut dan de parkeerautomaat. Tot 21.00 uur is het betaald parkeren.

Nederlandse schaakjournalistiek: Mr. E. Straat

In september 2017 werd ik geveld door een acute bernia. Aangezien ik tijdens mijn herstelperiode niet veel meer kon dan lezen - gelukkig ben ik toch al van nature een lezer - heb ik een fikse aantal boeken (her)lezen. Daarbij waren natuurlijk ook boeken over schaken en het viel mij op dat de Nederlandse schaakjournalistiek niet alleen een lange historie heeft, maar ook een specifieke ironisch karakter vertoont: Nederlandse schaakjournalisten hanteren een verteltrant met een glimlach en hebben dat altijd al gedaan.

Aan de hand van een drietal voorbeelden laat ik zien wat ik bedoel. Deel twee: mr. E. Straat

Een zekere mr. E. Straat – hij leefde in een tijd dat academische titels steevast vermeld werden (dr. Euwe, dr. Aljechin, ir. Botwinnik) – deed in 1929 mee aan het NK, en ik neem aan dat hij dezelfde mr. E. Straat is die in de jaren zestig een vertaling van het Nieuwe Testament in modern Nederlands maakte, in de jaren vijftig over schaken schreef en die de vader is van de Amsterdamse schaker Evert Jan Straat.

Zijn bekendste boekjes zijn *Praatschaak 1* en *Praatschaak 2*. De titel slaat op het kiebitzen, een partij gadeslaan en ongevraagd commentaar leveren, hetgeen is wat schaakjournalisten doen.

Een dergelijke ironische manier om zijn eigen bezigheid te omschrijven past wel bij Straat, over wie Hein Donner schreef: “Mr. Straat placht Homerus aan te roepen als de beschermeling van alle sportjournalisten – de ordinaire slachtpartij tussen twee schurkenbendes om een hoer transformeerde hij tot een onvergankelijk epos.”

De Praatschaak-stukjes zijn gebundelde artikelen uit *De Volkskrant*, geschreven om het speelse, het ‘ludieke’ van het schaken voor een groot publiek te behouden. Het eerste deel behandelt allerlei schaakonderwerpen, het tweede deel bevat verslagen van grote toernooien uit de jaren 1953-1955.

Vergeleken met Norman van Lennep is Straat veel meer een verslaggever, hij vertelt wat er gebeurde, terwijl Van Lennep vooral vertelde wat hij vond van datgene wat er gebeurde.

Het gevolg is dat Straat minder exuberant schrijft dan Van Lennep maar toch kan men bij hem bepaalde trekken herkennen die ook al bij Van Lennep zichtbaar waren: een onderkoelde humor, groot inzicht in het schaken en een opgewekte babbeltoon, wellicht ingegeven door het besef dat het uiteindelijk om een spelletje gaat: “Wordt de wereld beter, als er een schone schaakpartij is gespeeld? Ik zou mijzelf verloochenen als ik daar niet met een hartgrondig ‘ja!’ op antwoordde, maar ik maak geen ruzie met de man, die het tegendeel beweert.” Bovendien heeft ook Straat veel momenten waarop hij de dingen net iets anders zegt dan gebruikelijk waardoor hij verrassend is.

Meestal schreef Straat in een stijl die vrij dicht tegen de spreektaal aanligt (opmerkelijk voor die tijd), bovendien bezat hij het

vermogen met de ogen van een leek naar het schaken te kijken. “Het komt niet zo heel veel voor dat men een dozijn of meer mensen kan gadeslaan, die bezig zijn diep na te denken.” Een rake beschrijving van een toernooi.

Ook het gebruik van humor in zijn artikelen doet aan Van Lennep denken. Sprekend over de Zwitserse scheidsrechter Alois Nagler: “wonderlijk hoeveel Zwitsers zowel Alois als Nagler heten”.

“...mij helaas onbekend.” Over een mooie vrouw.

Over de Russische grootmeester Alexander Kotov: “een lastig heer met machtig veel haren op zijn wenkbrauwen”. Wanneer Laszlo Szabo tegen Sammy Reshevsky (door Straat consequent ‘Resjefski’ geschreven) een mat in twee zetten niet ziet merkt Straat op: “Mat-in-twee kán iets diep verborgens zijn.”

Over de WK-match Botwinnik-Smislov, Moskou 1954. “De spanning in de zaal is zó groot, dat als er een verrassende zet op het demonstratiebord verschijnt, het publiek midden onder de partij geestdriftig in zijn handen klappt. Zover zijn we in Nederland nog niet.”

Zijn karakterisering van spelers is soms bijna poëtisch: “Bronstein speelt schaak zoals men zich dat als jongeling droomt” en vrijwel altijd raak. Over Donner: “Maar zijn spel heeft iets bejaards gekregen, iets eentonigs, de vlucht der verbeelding is er allerminst breed in, hard werken staat voorop en de speelsheid is zoek.” Donner was toen 24 jaar maar Straat had het goed gezien, de rest van zijn carrière bleef Donner deze stijl trouw, met wit 1.d4 en 2.c4, geen tactiek en het liefst een langzame positionele aanval op de damevleugel.

Straat weet op een plastische manier situaties te beschrijven. De Spaanse speler Pérez heeft tegen de sterke meester Herman Pilnik een gewonnen eindspel bereikt maar zit in zware tijdnood, “waarmee de aan zijn stoel vastgevroren Spanjaard te weinig rekening had gehouden – en de één die voor het grijpen lag, kromde zich grijnzend tot een vette nul.”

Over de spanning van een blitztoernooi. “Een bliksemtornooi in Hastings 1919 liep uit op een finale tussen de Zuidslavische meester Kostic en de grote Capablanca; de afruilvariant van de Russische partij met De2 werd door de Cubaan in een paardenindspel, zo breekbaar als porselein, vlekkeloos uitgeschoven en gewonnen... Hij had geen ander gebaar gemaakt dan met twee slanke vingers langs zijn neus te trekken; maar dát dan ook permanent.”

De Griek Anagnostou heeft beslissend voordeel bereikt tegen Hein Donner, met 41.Ph5! kan hij onmiddellijk winnen, maar in plaats daarvan “ontwierp de Griek een miraculeuze remise-combinatie, die voor zijn grote begaafdheid pleit.”

De Wedstrijden

EsPion 1 – klasse 1B

Donderdag 11 oktober. Een thuiswedstrijd, woorden schieten te kort. 2 – 3

Tegen Amsterdam West 6

Vincent van den Eijnde	1
Roland Wastiaux	0
Ramon Kok	0
Eric Junge	0
Rudolf van Velden	1
HenkEnserink	0
Pieter Pelleboer	0
Ric Wieringa	0

Woensdag 7 november wordt bezoek gebracht aan Boven IJ – Nieuwendam 2.

EsPion 2 – klasse 2A

Dinsdag 16 oktober verloopt de uitwedstrijd uiteindelijk plezierig. 3 – 5.

Tegen KLM-Pegasus 1

Dick van der Eijk	1
Peter Urbanus	1
Mart Ran	½
Marcel Kusse	½
Johan Metz	1
Harrie Boom	1
Alfred Vellekoop	0
Frans Kerkhoff	0

Donderdag 15 november komt VAS 9 op bezoek.

EsPion 3 – klasse 3A

Donderdag 3 oktober. Thuis. Degens worden gekruisd en de vrede getekend. 4 – 4.

Tegen Caiïssa 12

Tim van Daalen	0
Frank Steensma	0
Harold van der Laan	0
Constantijn Dekker	1
Bram van der Vegt	1
Ton van den Eyden	½
Raymond Alrman	½
Peter Stolp	1

Maandag 29 oktober Speelt het team uit bij en tegen ZZ 1.

EsPion 4 – klasse 3B

Donderdag 18 oktober begint het seizoen bij VAS op uiterst verrassend wijze. 8 – 0.

Tegen VAS 11

Cor Bergveld	0
André van Rijn	0
Robert Schalekamp	0
Mick Vaassen	0
Jan Fikkens	0
Jos Hillebrand	0
Meindert Hofman	0
Tom Kooij	0

Donderdag 20 december komt in Torendael De Volewijckers 2 langs.

- o - 0 - o -

Is g5 een goede zet ?

De dag voor het snelschaaktoernooi – ik had er zin in, ik was in 2017 tenslotte winnaar van poule C - deed mijn rechterbeen het opeens niet meer. Dokter erbij, ambulance, AMC. Daar lag ik een paar dagen later op afdeling G5. Daar losten ze mijn probleem een beetje op. Toen ik weer aan schaken kon denken dacht ik: er zou iets moeten zijn met g5. Zou er een probleem zijn waarin g5 de oplossing is ?

Tom

- o - 0 - o -

Wie, wat en waar

EsPion

Sinds 23 mei 2014. www.espion.amsterdam

Voorzitter:

Raymond Altman, 0610 – 34 58 05
voorzitter@espion.amsterdam

Secretaris:

Harrie Boom, 020 – 664 91 39
secretaris@espion.amsterdam

Penningmeester:

Ric Wieringa, 0622 – 45 06 20
penningmeester@espion.amsterdam

Wedstrijdleider extern:

Henk Enserink, 030 - 666 40 24
extern@espion.amsterdam

Wedstrijdleider intern:

Harrie Boom, 0640 – 47 42 83
Afmelden tot uiterlijk 18:00 uur
intern@espion.amsterdam

Website

Mick Vaassen, 0629 – 56 63 81
webmaster@espion.amsterdam

Redactie

Materiaal (liefst als Word-bestand)
redactie@espion.amsterdam

Zomeravondschaak: de wereld op zijn kop

In de meeste open schaakcompetitiesystemen is het zo dat als je wint je de volgende ronde een sterkere tegenstander krijgt en als je verliest een zwakkere. In de zomercompetitie van EsPion is het precies andersom. Het is dus zaak om in de eerste partijen scherp te zijn. Anders wordt het een lastig verhaal, zoals ik voor het tweede jaar op rij heb mogen ervaren. Na verlies tegen Boom, die ongeveer dezelfde rating heeft als ik, werden mijn tegenstanders almaar sterker: Mank, Ran, Wieringa, Renkema (OK, Geert heeft een lagere rating dan ik, maar is wel heel sterk!), en Van der Eijk. Verder dan twee halfjes tegen deze illustere namen kwam ik niet. Vind je het gek?

Maar uiteindelijk zijn de sterkere tegenstanders op, zou je denken. Welke nog sterkere tegenstander dan Dick kan je verzinnen? Robbie Es is immers op vakantie. Ad weet er nog één: R. Wastiaux, de man die er maar niet in slaagt om geen clubkampioen te worden!

Twee keer eerder mocht ik het tegen Roland opnemen: in de voorronde van ons snelschaaktoernooi van 2015 en in de zomercompetitie van vorig jaar. Beide keren wist ik de opening en het middenspel zonder materiaalverlies door te komen om in het eindspel te worden weggespeeld. Zou het nu beter gaan?

Wit: Roland Wastiaux

Zwart: Marcel Kusse

Zomercompetitie EsPion 2018, ronde 24

1.d4 Pf6, 2.Lf4 c5, 3.e3 d5, 4.c3 Pc6, 5.Pf3 Db6, De database van Chess 24 heeft 2356 partijen met deze stelling. In bijna 1600 van die partijen vervolgde de witspeler met 6. Db3, waarna zwart met 6. ... c4 zijn openingsproblemen oplost. Relatief het beste voor wit is 7. Dxb6, hoewel hem dat geen voordeel belooft. Meer witspelers kozen voor 7. Dc2, maar dan kan zwart in het voordeel komen met 7. ... Lf5. De loper is immuun vanwege 8. Lxf5 Dxb2 9. Le2 e6!, gevolgd door 10. ... Dxa1 of 10. ... Pe4. Let op dat direct de toren slaan (9. ... Dxa1) niet goed is vanwege 10. Dc2 en de zwarte dame zit gevangen. Stockfish weet wel een manier voor haar om eruit te komen ten koste van de loper (10. ... e5 11. dxe5 Pe4, 12. O-O La3, 13. Pxa3 Dxc3), maar daar word je als witspeler niet vrolijk van. Roland kiest een andere zet, die slechts 88 keer in de database voorkomt, maar toch niet slecht is:

6. b3 Pe4! Is het niet beter om eerst de ontwikkeling te voltooien? Zeker. Maar het leek me wel aardig om wat druk op pion c3 te zetten, zodat wit zijn paard op b1 voorlopig niet naar d2 kan spelen. Er is echter een probleempje: na 7. dxc5 staat mijn pion op d5 in. Dit had ik over het hoofd gezien en Roland waarschijnlijk ook. In de analyse na afloop hebben we het niet over deze mogelijkheid gehad. Ik had niet

verder gekeken dan dat ik nu na dxc5 ook met het paard terug kan nemen. Na 7. dxc5 Pxc5 8. Dxd5 kan zwart wel snel zijn stukken ontwikkelen met 8. ... Le6, gevolgd door Td8 (als de dame op de d-lijn blijft). Beter voor wit is 8.b4 Pe6, 9.Lg3 Dd8, (anders komt 10.Dxd5) 10.a3 g6, 11.Ta2... waarna zwarts lichte stukken, op de loper van de zwarte velden na, vrijwel geen kant op kunnen.

Stockfish vindt de stelling duidelijk beter voor wit. Zwart kan na 7.dxc5 natuurlijk ook met de dame terugnemen, maar na 7. ... Dxc5, 8.b4 Dxd5 staat zwart gewoon een pion achter zonder compensatie. Gelukkig voor mij ging Roland voor de tweede keuze van de computer:

7.Ld3 Lg4, 8.h3 Lh5, 9.g4 Lg6, 10.Ph4 e6, 11.Pxg6 hxg6, Nu had Roland er verstandig aan gedaan om het zwarte paard op e4 direct onschadelijk te maken. Na 12. Lxe4 dxe4, 13.Pd2 cxd4, 14.exd4 f5 ontstaat een stelling waarvan zelfs Stockfish geen idee heeft wie er beter staat. Wit gaat echter in de fout:

12.Df3? cxd4,(?) Stelt wit in de gelegenheid alsnog het zwarte paard op e4 te slaan, hoewel de condities nu iets slechter zijn dan een zet eerder. Na 13.Lxe4 dxe4, 14.Dxe4 dxc3, 15.Pxc3 Lb4, lijkt de zwarte stelling solider dan de witte, maar van groot voordeel is zeker nog geen sprake.

Stockfish geeft als veruit de beste zet voor zwart 12. ... g5. Nu kan wit het paard op e4 niet nemen, want na 13.Lxe4 dxe4 staan er twee stukken van wit in. Beter is 13. Le5 maar na cxd4, 14.Lxd4 Dc7, 15.Lxe4 dxe4, 16.Dxe4 e5 schijnt zwart, ondanks zijn minpion, groot voordeel te hebben. Het gaat mijn verstand te boven.

13. exd4(?)

Opdracht 1: Vind de winnende zet voor zwart

Ik zag hem vrij snel, maar nam nog een minuut of 5 om zeker te zijn dat er geen directe weerlegging was. Ik realiseerde me dat ik niet snel meer zo'n kans zou krijgen om de clubkampioen te verslaan, dus:

13. ... Pxd4! Wit hoeft het paard niet te nemen, maar ook dat is slecht voor hem, mits zwart de juiste zetten vindt. Het voert

wat ver om alle mogelijke damezetten door te nemen. Ik beperk me tot 14.Dd1. Hierop kan volgen: 14. ... Pxb3 (dreigt mat met de dame op f2) 15.Lxe4 Pxa1, 16.Ld3 Ld6, 17. Da4+ Ke7, 18.Lxd6+ Dxd6, 19.Da3 Tac8, 20.Dxd6+ Kxd6, 21.Kd2 e5, 22.Pa3 Ke6. Hoewel wit het zwarte paard op a1 zal winnen kan hij niet voorkomen dat er nog een derde pion verloren gaat. Stockfish vindt dat zwart winnend voordeel heeft. Voor wat het waard is. Roland staat mij toe de juistheid van het (schijn-)offer te bewijzen:

14. cxd4 Dxd4 15. Lb5+ Na de partij keken we samen met Dick naar 15.Lc7 Dxa1, 16.Lb5+ Ke7, wat volgens Stockfish prima is voor zwart, maar er toch niet zo eenvoudig uitziet, met zwarts ingesloten loper en toren op de koningsvleugel. Zwart kan echter alle complicaties vermijden door 15.Lc7 met 15. ... Lb4+ te beantwoorden.

Een beter alternatief voor de tekstzet is 15. 0-0 Dxa1, 16.Pd2 (Lb5+ Kd8 leidt met verwisseling van zetten tot een positie in de partij) Pxd2, 17.Lb5+ Kd8, 18.Lc7+, en nu moet zwart vooral geen 18. ... Kxc7 spelen, vanwege 19.Dxf7+ gevolgd door 20.Txa1. Juist is 18. ... Ke7, 19.Df4! Pf3+ (zwart moet materiaal teruggeven, anders gaat hij mat. Bijvoorbeeld: 19. ... Dc3? 20.Dd6+ Kf6, 21.g5+ Kxg5, 22.Df4+ Kh5, 23.Dg4+ Kh6, 24.Dh4#) 20.Dxf3 Dd4. Toegegeven: ondanks zwarts riant materiële voorsprong is er nog heel wat werk aan de winkel. Op de dame na staan al zijn stukken passief opgesteld.

15. ... Kd8 16. 0-0 Wit verkiest tegen spel boven materiaal. Met 16. Pc3 had hij het materiële verlies kunnen beperken tot een paar pionnen, maar na 16. ... Dxc3+, 17. Dxc3 Pxc3 heeft zwart weinig meer te vrezen en kan hij in alle rust met zijn twee pluspionnen de winst binnenslepen.

16. ... Dxa1 17. Tc1(?) Dit is de zet die ik voorzien had en waarop ik mijn antwoord al klaar had. Echter: hoewel de tekstzet niet goed is, was mijn antwoord het ook niet. Maar daarover straks meer. De minst slechte zet voor wit is 17. Td1, met de dreiging 18. Dxe4. Het beste antwoord hierop is, volgens Stockfish, 18. ... g5, met als mogelijk vervolg: 19. Lh2 Dxa2 20. Dxe4 Dxb3 of 20. Dxf7 Dxf2+ 21. Dxf2 Pxf2 22. Kxf2 Txx3.

In beide gevallen heeft zwart 4 pionnen en een toren voor 2 lichte stukken, wat voldoende moet zijn voor de winst. Geen goede zet, maar wel een geniepige, is 17. Pd2. Ook die zet had ik voorzien, en ook daarop had ik een verkeerd antwoord in petto: 17. ... Pxd2? (juist is Dc3). Dit geeft nog niet alle voordeel weg, maar na 18. Lxc7+ zit zwart wel met een probleem. Op 18. ... Kxc7 volgt 19. Dxf7+ gevolgd door 20. Txa1, en ook na 18. ... Kc8 slaat wit met de dame op f7, met de dubbele dreiging van damewinst en mat op d7. De enige zet is dus 18. ... Ke7. Die zou ik, denk ik, nog wel gevonden hebben. Maar ik betwijfel of ik na 19.Df4 (dreigt weer mat in 5, zoals in de variant genoemd na wits vijftiende zet)

de reddende zet 19. ... Pf3+ zou hebben gevonden (20.Kxf3 Dxd4, met nog een klein materieel voordeel voor zwart).

Op de tekstzet is het sterkste antwoord 17. ... Tc8. Hier had ik wel even naar gekeken, maar ik wilde mijn koning liever niet op de open c-lijn hebben staan na 18. Txc8+ Kxc8. Echter: wit dreigt na torenruil helemaal niets op die open c-lijn. Hij heeft geen torens meer en zijn dame kan niet naar c3. Bovendien zal hij eerst iets aan zijn bedreigde paard op b1 moeten doen. De relatief beste zet voor wit na 17. ... Tc8 is 18.Td1, waarop zwart met 18. ... Ld6 op vereenvoudiging kan aansturen zonder enige materiële concessies te hoeven doen.

Deze zet was niet goed mogelijk geweest als zwart nog geen toren op de c-lijn had gehad. Na direct 17. Td1 volgt op 17. ... Ld6(?), 18.Lxd6 Pxd6, 19.Pc3! (deze paardzet kan niet als de zwarte toren op c8 staat) ...Db2 20.Pd5!, en ondanks zijn materiële voorsprong staat zwart volgens de computer niet meer beter. Het is duidelijk dat 20. ... exd5, 21.Dxd5 verkeerd zal aflopen voor zwart. Wel kan hij nog net remise houden met 20. ... De5. De computerlijn is 21.Pb6 Ke7, 22.Txd6 Dxd6, gevolgd door eeuwig schaak met 23.Db7+ Kf6, 24.Df3+ Ke7, 25. Db7+ etc.

Zoals gezegd had ik mijn (foute) antwoord al klaar: **17. ... Lc5?!**

Opgave 2: Vind de winnende zet voor wit

Deze opgave is een stuk lastiger dan de eerste. Het is dan ook niet vreemd dat Roland, noch ik, noch Dick de goede zet wist te vinden, ook niet tijdens de analyse na afloop van de partij. Ogenscheinlijk staat zwart uitstekend. Hij heeft een riant materiële voorsprong (kwaliteit plus 2 pionnen), en dreigt met schaak op f2 te slaan, terwijl ook de witte pion op a2 hangt. De toren op a8 kan straks naar c8 en de koning naar e7. Niets aan het handje.

Toch is er een probleem: de positie van de dame op a1. Maar zwart zal toch eerst iets moeten doen aan de dreiging 18. ... Lxf2+? Nee, gewoon negeren! De winnende zet is 18.Pc3! Zeker, zwart kan met schaak op f2 slaan, maar na 18. ... Lxf2+ 19. Kf1 Db2 (het enige veld voor de dame, waarbij aangetekend dat zwart beter zijn dame kan offeren tegen de toren waarna hij

het nog even vol kan houden) 20. Pxe4 dxe4, 21. Dxe4! (sterker dan het terugwinnen van materiaal met 21. Dxf2) Ld4, 22. Tc2 Da1+, 23. Lc1 is zwarts stelling niet meer te redden, ondanks zijn surplus aan materiaal. Bijvoorbeeld: 23. ... Tc8, 24. Dxb7, met matdreiging op d7, die alleen door een dameoffer kan worden afgewend. Of: 23. ... Ke7, 24. Dxb7+ Kf6, 25. g5+ Kf5, 26. Df3+ Ke5m 27. Df4+ Kd5, 28. Lc6#.

Stockfish geeft als beste zet na 18. Pc3 Db2. De computerlijn gaat als volgt verder: 19. Pxe4 dxe4, 20. Dd1+ Dd4, 21. Dxd4+ Lxd4, 22. Td1 en wit wint de laatste zwarte loper, waarna wit twee lopers heeft tegen een toren en twee pionnen voor zwart. Dat klinkt nog redelijk voor zwart, maar zijn pluspionnen zijn dubbelpionnen en twee

- o - 0 - o -

Schaken in het park

Zondag 2 september was er een parkfeest in het Amstelpark. De organisatie van dit feest had goede ervaringen met ons gehad vorig jaar, en nam contact op met de voorzitter om dit keer weer het schaken voor ons rekening te nemen. Vorig jaar hadden Tom Kooij en Robert Schalekamp het overgrote deel van de organisatie op zich genomen, maar zij waren dit jaar verhinderd.

Uiteindelijk hebben Jaap de Kreek en ik het voortouw genomen om deze activiteit in goede banen te leiden. Toen Jaap en ik het park betraden, was het wel eerst even zoeken waar we bedoeld waren te zitten. Ergens op een grasveld vonden we toch een paar tafels en banken, die we op een goede plek wisten neer te zetten.

In het begin was het rustig, maar er kwamen gaandeweg steeds meer mensen die geïnteresseerd waren in een potje schaken. Met ons tweeën konden we natuurlijk niet al deze mensen partij bieden, maar gelukkig kregen Jaap en ik al gauw hulp van enkele Espionezen, die een zondagmiddag schaken niet konden missen. Erg fijn!

Uiteindelijk heeft iedereen zich prima vermaakt, dankzij goed weer en gezelschap (en natuurlijk het schaken). En we hebben we ook nog wat flyers van onze vereniging kunnen uitdelen. Al met al een geslaagde middag, en wat mij betreft ook voor herhaling vatbaar als er weer iets te vieren valt in een of ander park of ergens anders.

Constantijn

lopers moeten in zo'n open stelling zeker veel sterker worden geacht dan een toren. Stockfish oordeelt dan ook dat wit veel beter staat.

De winnende zet voor wit na 17. ... Lc5? is tevens de enige die niet verliest. Nu hij hem niet vond, was zijn lot bezegeld. Hier is de rest van de partij:

18.b4? Lxf2+, 19.Kg2 Lb6, 20.Dd3 Dxa2+, 21.Tc2 Dxb1, 22.Txc8+ Txc8, 23.Dxb1 Tc3, 24.Le5 Tcxh3, 25.Df1 f6, 26.Lf4 g5, 27.Dd1 gxf4, 28.Dd3 Txd3(?)

Jammer dat ik het mat in 4 niet vond (28. ... Th2+, 29.Kf1 Th1+, 30.Ke2 T8h2+, 31.Kf3 Tf2#). Dat zou een mooie afsluiting zijn geweest van deze voor mij memorabele partij. Na de prozaïsche tekstzet vond Roland het wel genoeg en reikte mij de hand.

Marvel

Nederlandse schaakjournalistiek: Mr. E. Straat (vervolg)

“Zijn score is thans elf en een half uit twaalf. De eenzame remise tussen de elf turven verhoogt het effect.”

Straats bekendste artikel gaat over de wedstrijd tussen Argentinië en de Sovjet-Unie op de Olympiade in Amsterdam 1954. In die tijd speelden blijkbaar alle spelers van een team met dezelfde kleur, de Sovjets hadden in alle partijen wit. De Argentijnen hadden een speciale variant van het Siciliaans voorbereid waarin de Sovjets een gevaarlijk uitziend paardoffer konden brengen.

De Argentijnen hadden het paardoffer geanalyseerd en geconcludeerd dat het incorrect was. In drie van de vier partijen werd het offer inderdaad gespeeld en de Argentijnen die zich al rijk rekenden, zagen tot hun schrik dat de Sovjets achter het bord iets vonden dat zij in uren analyseren niet gezien hadden.

Het paardoffer was wel correct, de Argentijnen verloren al hun partijen. Het knappe van dit artikel, compleet met diagrammen en varianten, is dat het zo geschreven is dat ook een niet-schaker het kan begrijpen.

Praatschaak 1 en *Praatschaak 2* zijn een grabbelton van mooie uitspraken, variërend van wijze raadgevingen (“Ein Freibauer zu sein ist des Bauers Traum”) tot uitroepen van caféschakers (“De grootste gek die ooit geleefd heeft, meneer, is men altijd zelf!”). Antiquarisch zijn de twee boekjes makkelijk te vinden.

Mr. E. Straat was de schakel tussen enerzijds Norman van Lennep en anderzijds de schaakjournalistiek van de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw.

Volgende keer: Schaakbulletin.

Raf

- o - 0 - o -